

NOČ knjižige

svetovni dan knjige

23. 4.

Vodnik za izvedbo
Noči knjige 2026

Slavimo
100 LET
nesmrtnosti poezije
Srečka Kosovela.

Drage prijateljice in prijatelji Noči knjige!

Na Svetovni dan knjige, 23. aprila, bomo tudi letos v številnih vaseh, mestih in deželah prižgali lučke in lučice: Noč knjige. V šolah, v knjižnicah, v galerijah, v knjigarnah, na trgih, pod krošnjami dreves. Že trinajsto leto zapored bodo knjige in branje na pomladni praznik knjige znova povezali vse generacije, od najmlajših bralcev do starejših, pa vse tiste vmes. Noč knjige je akcija vseslovenskih razsežnosti in k soustvarjanju ste vabljeni prav vsi, ki vam je knjiga ljuba sopotnica. V času, ko se po svetu dogaja genocid nad palestinskim ljudstvom in tirani sveta nad otroke pošiljajo drone, nebo pa parajo bliski vojaških izstrelkov, Noč knjige 2026 sanja sožitje. Noč knjige seje semena sožitja. Naše skupno človečansko poslanstvo je, da prebudimo uporno iskro in rečemo vojnam odločen NE – ne v našem imenu.

Vrhunec Noči knjige se tudi letos zgodi 23. aprila, z roko v roki s Svetovnim dnevom knjige, a ne le takrat – dogodki se vrstijo ves april in sežejo tudi v maj.

Noč knjige ste za svojo vzeli po vsej Sloveniji in v zamejstvu. Srčna hvala vam, da jo soustvarjate, in veliko navdiha in svobode pri snovanju dogodkov tudi letos! Med mednarodnimi dogodki izstopa tudi Hvarski filozofski simpozij, letos na temo svobode, ki ga soorganiziramo konec aprila na otoku Hvaru.

Noč knjige ima poslanstvo – obsijati pozabljeno in čudovito notranje bistvo. Povrniti upanje in zaupanje v drugega. In nas opomniti, da sveta ne spreminjamo ne z vojnami ne s številkami, pač pa z zavedanjem, kdo smo – vsak zase in drug drugemu, naravi, živalim in rastlinam, planetu Zemlja.

Z najlepšimi pomladnimi željami,
ekipa Noči knjige 2026

Ob Svetovnem dnevu knjige, ki ga je razglasil UNESCO.

Soustvarjalci in podporniki: prireditelji in nastopajoči širom Slovenije in po svetu

Nosilca projekta: Društvo festival Sanje in založba Sanje

Projekt sofinancirata: Javna agencija za knjigo Republike Slovenije in založba Sanje

Medijski pokrovitelj: TV Sanje in Radio Slovenija

nocknjige.si

Knjige so naše čarobne oči.

Objavila: Založba Sanje | Ekipa Noči knjige 2026

Oblikovanje: Pomladni Mesec. *Uredila:* Andreja Udovč. *Na voljo brezplačno.*

POTNI LIST NOČI KNJIGE

Kdo: ozvezdje vseh, ki jim brez knjige ni živeti

Kdaj: Svetovni dan knjige, 23. april, in vso pomlad

Kje: povsod, kjer je še prostor za upanje, sanje in dejanje

Prijavnica dogodkov: na nocknjige.si

Več na: [prenovljeni spletni strani Noči knjige](#)

Spremljajte nas na:

- spletni strani nocknjige.si
- portalu [TV Sanje na www.sanje.tv](http://www.sanje.tv)
- profilu [Noč knjige na Knjigi obrazov \(Facebook\)](#)
- Instagram strani [Noč knjige](#)
- Twitter profilu [Noč knjige](#)
- in številnih spletnih kotičkih, ki jih boste ustvarili vsi soustvarjalci in prijatelji Noči knjige.

Delite novico in nam pomagajte širiti zavest, da se v nas rodi čas, ko bo človek človeku – človek, narod narodu – narod.

Vabljeni k soustvarjanju najlepše Noči knjige!

Kaj je Noč knjige?

Noč knjige je prostovoljni samoorganizirani vsenarodni in mednarodni projekt, ki se letos odvija trinajsto leto zapored po Sloveniji, v zamejstvu in širom sveta. Z Nočjo knjige obeležujemo 23. april, Svetovni dan knjige. Njeno prvobitno poslanstvo je preko najrazličnejših kulturnih dogodkov promovirati branje in knjigo v vseh plasteh družbe. Projekt je nekomercialne in odprtokodne narave, poteka kot družbena akcija in povezuje številne lokalne prireditelje, ki samostojno izbirajo in izvajajo kulturne vsebine.

Kakšni dogodki so zaželeni?

Vsi dogodki, povezani s knjigo in branjem. Idejne iskricice najdete v nadaljevanju vodnika, vabljeni k branju.

Kje lahko prijavim svoj dogodek?

Vabljeni k prijavi dogodkov na [spletni strani Noči knjige](#), [PRLJAVNICA](#) je na voljo. Da se bomo lažje našli v širnem morju medmrežja, priporočamo, da virtualne dogodke in objave označite z zaznamkoma #nocknjige in #nocknjige2026.

Kdo vse je vabljen k ustvarjanju? Kdo so prireditelji Noči knjige?

Ljubiteljice in ljubitelji knjig, navdušene bralke in bralci, knjigarji, knjižnice, mentorji in mentorice literarnih krožkov, šole, srednje šole, kulturne skupine, ljubiteljske kulturne organizacije (JSKD in številni drugi), pisateljice in pisatelji, kavarne, galeristi, literarni navdušenci, knjižni in bralski krožki in klubi, uveljavljeni in neveljavljeni književniki in pesniki vseh generacij ... skratka, celotno ozvezdje knjigoljub in knjigoljubcev, ki želijo prispevati k lepšemu prazniku knjige.

Kar pogumno!

FOKUS NOČI KNJIGE 2026: KOSOVELOVO LETO

Leto 2026 je Slovenija proglasila za Kosovelovo leto. Letos se spominjamo stoletnice Kosovelove smrti. Ali drugače, nam ljubše: slavimo sto let pesnikove nesmrtnosti. Spodbujamo, da se potopite v njegove vizionarske verzje in živite njihovo daljnosežno sporočilo. Kosovel je pel, pel iz dna duše:

»V meni je čas, ko bo človek človeku: človek.

V meni je čas, ko bo narod narodu: narod.«

Njegovi verzji so kot pomladni eliksir in na svoj poetični način spregovarjajo o pomenu planetarne zavesti, delovanja za celoto, pokončnega duha. Naj nam bodo zvezda vodnica pri ustvarjanju letošnje Noči knjige.

TEMA NOČI KNJIGE 2026: SOŽITJE

V času, ko se po svetu dogaja genocid nad palestinskim ljudstvom, ko tirani sveta nad otroke pošiljajo drone, nebo pa parajo bliski vojaških izstrelkov, Noč knjige 2026 sanja sožitje. Noč knjige seje semena sožitja. Naše skupno človečansko poslanstvo je, da prebudimo uporno iskro in rečemo vojniam odločen NE – ne v našem imenu.

Srčno vabljeni k ustvarjanju na temo SOŽITJA in sporočila Kosovelovih verzov.

SREČKO KOSOVEL: POSLANICA NOČ KNJIGE 2026

Ob stoletnici pesnikove nesmrtnosti

Vidim vas: majhni ste; ne zaradi števila, zaradi plahosti. Zakaj obupujete, ko se preraja človeštvo? Ena rešitev prihaja: rešitev človeštva. Vi pa ste maloučni in umirate.

Ali ne čutite tega svetlikanja? Ali ne čutite gibanja množic? Novo človečanstvo vstaja. Kaj, če prihaja iz nižin! Ponižano je bilo. Kaj, če prihaja iz dna! Oskrunjeno je bilo. Kaj, če prihaja z nevihto in strelami! Tlačeno je bilo.

Samo eno je: da prihaja, da le prihaja! Odprite okna, odprite duri, osvobojeni človek prihaja! Poklonite se njegovemu trpljenju, pokleknite pred njegovim ponižanjem, pozdravite njegovo silo! Kajti iz trpljenja se je rodila radost, iz ponižanja poveličanje, iz sile vstajenje.

V meni je čas, ko bo človek človeku: človek.

V meni je čas, ko bo narod narodu: narod.

SOŽITJE

Soustvarimo prebojniško Noč knjige!

Vrhunec Noči knjige se tudi letos zgodi 23. aprila, z roko v roki s Svetovnim dnevom knjige, a ne le takrat – dogodki se vrstijo ves april in lahko sežejo tudi v maj in junij.

NOVOST

Odslej dogodke vpisujemo in urejamo samostojno. Napovedanemu dogodku lahko dodamo tudi slike ali video povezavo.

POMEMBNA INFORMACIJA ZA PEDAGOŠKE DELAVCE IN DELAVKE

Prijava dogodka na spletno stran nocknjige.si je pogoj za izdajo Potrdila o sodelovanju pri Noči knjige 2026. Prijazno prosimo, da pravočasno napoveste svoj dogodek in ga objavite na nocknjige.si (PRIJAVNICA – še enkrat dodati povezavo). Postopek je enostaven in vam ne bo vzel veliko časa. **NOVOST!**

Odslej dogodke vpisujemo in urejamo samostojno, napovedanemu dogodku lahko dodamo sliko ali pa povezavo na video ali prenos v živo.

Dogodek lahko ustvarite v svojem delovnem okolju, v šoli, v naravi ali pa celo pri sebi doma – na dvorišču, na vrtu ali pa kar v svoji dnevni sobi!

Je dogodek, da sam, sama s knjigo poiščeš razkošje v glavi v pomladni travi? Seveda! Kaj pa, če povabiš prijatelje k sebi domov in se pogovarjate o prebranem romanu? Absolutno. Branje pravljice najmlajšim? Prav tako. Literarni izlet, recimo k Soči ali slapu Savica v spremstvu knjige? Odgovor je jasen. Noč branja v šoli? Domišljija je na vaši strani. In tako naprej, naj domišljija poleti.

Najlepše vabljeni, da zasejete svojo iskrico, svojo zamisel, svoj dogodek v vrt Noči knjige..

POMEMBNO: SVOJ DOGODEK NAJAVITE NA NOCKNJIGE.SI!

Vse soustvarjalke in soustvarjalce Noči knjige prijazno vabimo, da svoj dogodek napoveste na spletni strani Noči knjige – [PRIJAVNICA DOGODKOV](#) je odprta . Tako je vest o dogodku javno dostopna. Več zainteresiranim omogočite, da se udeležijo dogodka, hkrati pa izkažete podporo Noči knjige in spodbujanju bralne kulture.

OBJAVA PRIREDITVE

NAVODILA ZA OBJAVO:

Prireditve lahko objavite kot:

A. REGISTRIRANI ali

B. NEREGISTRIRANI uporabnik oz. uporabnica.

Če želite imeti dostop do kasnejšega urejanja svojih objavljenih prireditve, se morate registrirati.

A. REGISTRIRANI UPORABNIKI

1. Vpišite vaš e-poštni naslov, ki ga nameravate uporabljati za prijavo prireditve v portal [nocknjige.si](#).
2. Vpišite geslo, ki ga želite uporabljati za prijavo dogodkov.
3. Vpišite **PODRBNOSTI DOGODKA**.
4. Kliknite gumb **PREDOGLED**.
5. Preglejte in kliknite gumb **POTRDI DOGODEK** ali **UREDÍ DOGODEK**

B. NEREGISTRIRANI UPORABNIKI

1. Vpišite Podrobnosti dogodka.
2. Kliknite gumb **PREDOGLED**.
3. Preglejte in kliknite gumb **POTRDI DOGODEK** ali **UREDÍ DOGODEK**.

Vaša objava bo vidna na spletni strani, ko bo organizator prireditve odobril.

V NADZORNI PLOŠČI LAHKO UREJATE SVOJE OBJAVLJENE DOGODKE.

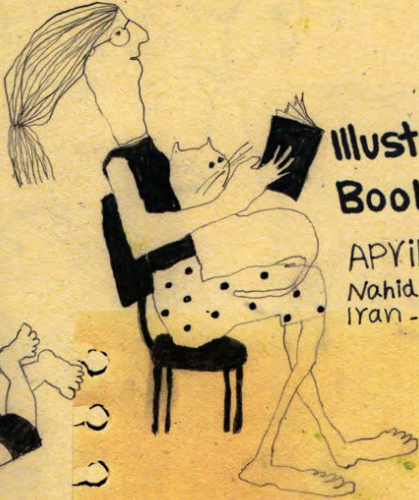
KNJIŽNENOČNO DARILO ZA VSE PRIJAVITELJE DOGODKOV!

Vsem, ki boste prijavili dogodek na spletno stran Noč knjige, letos čaka posebno darilo.

Podarjamo vam izvod prelepe novonatisnjene knjižice faksmilia Kosovelovih Pesmi iz leta 1927 (objavile Sanje, 2026).

Svoj izvod lahko prevzamete v knjigarni Hiša sanjajočih knjig v Ljubljani (odprto vsak dan med 10. in 19. uro, ob sobotah med 10. in 18. uro, na Noč knjige vse do polnoči).

Illustrators for
Book Night

APRIL 23
Nahid Kazemi
Iran - Canada

GAZELA UPANJA

Hafez – Khwāje Šams od-Dīn Mohammad Hāfez-e Širāzī

Oh, srce, objokano, glej, bolečina presahne – *ne žaluj!*
in um razvrvani najde spet mir – *ne žaluj!*

Pomlad življenja na jasah ponovno vzbrsti,
cvetja boš venec kmalu nosila, o ptica pojoča – *ne žaluj!*

Če čudni se časi čudno godijo –
duh časa, glej, vse spreminja – *ne žaluj!*

Ne obupaj – zavesti nevidne skrivnosti sveta so;
tančica nedoumljive igre zastira – *ne žaluj!*

Oh, srce ljubo, če sila potopa pogoltne ves svet –
si Noeta barka, ne boj se potopa – *ne žaluj!*

Ko skoz puščavo hrepeneče Kabi naproti ubiraš korak,
lahko da trnje te rani – *ne žaluj!*

Domovina obkoljena, cilj nedosežen se zdi –
spomni se, ni poti, ki bi brez konca bila – *ne žaluj!*

Ločen od ljubljenih, s sovragri oblegan –
Bog, ki usode vrti, vse ve in razume – *ne žaluj!*

Prevedel Rok Zavrtnik

Iz knjige *Protestne pesmi sveta: pesmi upora in upanja*, Sanje, 2026

م. کاظمی ۲۰۲۵

NOČ knjižne

svetovni dan knjige

23. 4.

nocknjige.si
booknight.net

SANJSKA AKCIJA

— 50 %

na celoten
program založbe Sanje
(z izjemo novosti).

KDAJ IN KJE:

v Hiši sanjajočih knjig (Trubarjeva 29, Ljubljana)
23. aprila vse do polnoči!

v spletni knjigarni Sanje (www.sanje.si)
od 23.–26. aprila

malha idej za aktivnosti ob **noči** **knjige**

Knjiga v domači ali šolski vitrini

En mesec ali vsaj štirinajst dni postavimo knjigo v vitrino na vidnem mestu. Vsak dan obrnemo en list v knjigi. Bralci lahko tako preberejo vsaj eno poglavje. Knjigo naj izberejo učenci. Ob branju lahko postavimo v razredu ali na spletni strani različne izzive.

Pesem – prikaz z različnimi mediji

Učenci ustvarijo k posamezni kitici sliko, ki jo pesem sproža v njih. Slike med seboj primerjajo in zaznavajo skrito moč poezije. Nato preberejo pesem ob likovnih podobah.

Ustvari osebno izkaznico pesniškega subjekta

Spomni se pesmi ali jo preberi znova. Ustvari osebno izkaznico (ali profil) pesniškega subjekta. Sta si podobna?

Bralni tulec

Ob branju knjige učenci/bralci rešujejo različne izzive o prebranem besedilu. Te shranjujejo v tulcu. Hkrati likovno oblikujejo zunanost tulca. Knjigo predstavijo s pomočjo listov, najboljše je, da liste zlepijo v letak in ga razvijejo pred poslušalci.

Bralni fotelj

Učence in zaposlene fotografiramo na bralnem fotelju s knjigo, ki jo sami izberejo oziroma prinesejo v šolo.

Postavimo jim tri vprašanja:

Katera je tvoja najljubša knjiga iz otroštva?

V kateri knjigi bi rad nastopal?

Katera književna oseba bi bil rad? Zakaj?

Fotografijo in odgovore zberemo na plakatu ali jih spnemo v knjigo. Lahko se odločimo tudi za digitalno obliko.

Bralni botri

Učenci višjih razredov ali dijaki postanejo bralni botri učencem, ki jim branje povzroča težave.

Izdelava zemljevida ali načrta mesta s pomembnimi lokacijami v knjigi ali s pomočjo koordinat

Posnemi del besedila, ki je v tebi prebudil občutek srčnosti. Dodaj glasbeno ali likovno ozadje in ga objavi na svojem profilu. Koliko všečkov si prejel? Je kdo pripisal komentar?

Tematska torba

V torbo zberemo različne predmete, glasbo, filme in knjige, povezane s srčnostjo ali katero drugo izbrano temo. S pomočjo tematske torbe odkrivamo izbrano temo. Učenci lahko torbo odnesejo domov in jo uporabijo za družinske aktivnosti.

Letni časi, pomladna lirika

Poišči čim več knjig ali pesmi, ki govorijo o pomladi. Katera te je najbolj navdušila? Poskušaj si zapomniti vsaj eno misel.

Družinski časopis

K branju lahko učence pritegnejo časopisi in revije. Doma se lahko otroci pogovorijo o dnevnikih časopisih.

Izberejo zanimive naslove.

Ustvarijo časopisno izkaznico.

Izberejo najboljšo fotografijo.

Otrok si izbere članek, o katerem bi se rad pogovoril z družino. Članek najprej glasno prebere, ostali člani ocenjujejo njegovobranje in skupaj komentirajo vsebino. Razmislijo, s katero knjigo bi lahko povezali ta sestavek.

Tako je bolje

Izmisli si boljši naslov knjige, ki si jo že prebral. Pojasni izbiro.

Postani ocenjevalec

Oceni knjigo s pomočjo kriterijev: bralni užitek, napetost, razumljivost, informativnost, osebni pomen.

Kdo bo napisal najzahtevnejše besedilo?

Učenci obožujejo izzive. Naj se preizkusijo v pisanju zahtevnih besedil, ki morajo biti še vedno berljiva.

Videopoezija

Ustvari video k izbrani pesmi in ga deli z nami.

Bralni užitek

Ustvari kartico z naslovom Bralni užitek.

Na notranji strani zabeleži avtorja, naslov knjige, leto izida, žanr, povzetek vsebine in oceno knjige. Kartico lahko podariš komu ob posebni priložnosti ali mu z njo preprosto polepšaj naporen dan.

Vprašalnik o branju

Ob katerih priložnostih bereš?

Kje najraje bereš?

Kaj te najbolj pritegne k branju?

Kaj je zate največja ovira pri branju?

Katera knjiga se ti je najbolj vtisnila v spomin?

Se spomniš kakšne knjige ali bralne izkušnje iz otroštva?

Predlagaj, kako bi na šoli lahko pritegnili učence k branju.

Katere teme bi tebe zanimalo?

Katere vrste besedil bi želel pogosteje brati?

Bralni užitek

Avtor: *Susanna Clarke*

Povzetek:

Naslov: *Piranesi*

Leto izida: *2020*

Žanr: *fantazija*

Ocena: *4,9*

*Piranesi se ne boji kiše,
razume plimovanje morja,
kot razume vzorec samega
labirinta. Livi le zato,
da bi z raziskavo prišel do
dna svojemu nenavadnemu
domovanju.*

MAČEK MURI

FILIP C. 3C

OŠ Nove Fužine za Noč knjige

noč branja tudi letos za vse generacije

Noč branja je v osnovi projekt za spodbujanje branja otrok in mladine. V Nemčiji ga organizirajo že od leta 1988, v Sloveniji pa smo projekt izvedli prvič leta 2007. Leta 2014 smo se pridružili mednarodnem projektu Noč knjige in od takrat sodelujemo pri organizaciji. Noč branja ne prinaša le branja, ampak postavlja v ospredje predvsem ustvarjanje in druženje ob branju.

Upamo, da bo letošnja Noč branja spet priložnost za ustvarjanje lepih spominov. Nočni navdušenci nad branjem se bomo znova srečali v šolskih prostorih oziroma šolski knjižnici in skupaj preživljali noč ob knjigi in branju.

Noč branja lahko organiziramo predstavniki različnih institucij ali posamezniki vseh generacij. Primerna je tudi za poseben družinski večer, lahko pa se uveljavi kot nova oblika druženja ob knjigi s prijatelji ali z znanci.

Svetujemo, da si ustvarite res poseben večer v prijetnem prostoru, očišavljenem z eteričnim oljem, s posebnimi predmeti, ki so vam ljubi, z mehko odejo, s pisanimi napitki in slastnim prigrizkom, predvsem pa s knjigo, ki jo želite ta večer brati.

Noč branja naj traja približno pet ur, od 20.00 do 01.00 naslednjega dne.

Časovna razporeditev dogajanja

Uvod v Noč branja

Nagovor in spoznavanje bralcev

Primerne aktivnosti:

- pogovor o svetu, o dogodkih, ki bogatijo naše medsebojne odnose;
- pogovor o najljubši knjigi oziroma knjigi, ki jo trenutno beremo; povezava knjige s svetom, ki nas navdušuje;
- knjižni namigi za branje o srčnosti do sebe in drugih;
- kviz o poznavanju knjig ali avtorjev.

Večer

Medse povabimo gosta, s katerimi želimo deliti svoje bralne izkušnje ali poglede na svet.

Sledi čas za branje. Med tem lahko približno poročamo, kako se »premikamo« po knjigi, kako se odvija zgodba. Tako pride do prijetne izmenjave doživetega in hkrati druženja med branjem.

Noč

Ob 23.00 ali ob polnoči se lahko odločimo za klepet o prebranem. Po klepetu oziroma pred spanjem preberemo še nekaj strani.

Aktivnosti, ki jih lahko vključite v Noč branja:

Branje:

- beremo drug drugemu;
- branje odlomkov iz knjig, ki so nam pomagale skozi preizkušnje, ali odlomkov, ki človeka opogumljajo.

Pripovedovanje in diskusija:

- s pripovedovanjem ohranjati vitalizem;
- pogovor, kako ohraniti zdravega duha in ustvarjati nevidne vezi.

Pisanje:

- domišljjsko potovanje skozi svet, ki še obstaja, a ga zaradi zaslepljenosti ne vidimo;
- izdelava e-lestvice naj knjig, ki spodbujajo sočutje;
- potovanje v lastno bralno preteklost;
- postavljanje v vlogo književnih junakov, ki so morali prestati preizkušnje.

Dramatizacija:

- dramatizacija zapisanega besedila ali odlomka, ki nas opogumlja, da zmoremo najti dobro v človeku;
- videonagovor ljudi k povezanosti in posluhu bližnjega.

Druge delavnice:

- likovno ustvarjanje o srčnosti in sočutnosti;
- izdelava kratkih videoposnetkov za sočloveka;
- videoposnetki, ki nas bodo notranje obogatili.

knjižni namigi

za prerojevalno
noč knjige

Protestne pesmi sveta: poezija upora in upanja (Sanje)

Na horizontu so *Protestne pesmi sveta: pesmi upora in upanja*, ki sežejo od velikanov svetovne književnosti do prezrte, a prelepe in močne poezije staroselskih ljudstev sveta.

Verz Majakovskega pove vse:

Tovariši ljudje

po vsem planetu, pousod

izjavite:

Vojne ne bo!

Knjiga za naš čas. Da bomo zmogli.

Tisoč in ena noč

Eno temeljnih del svetovne književnosti s tisočletno tradicijo. *1001 noč* je samosvoj svet; nevsakdanji, nenavaden, neobičajen. Leteče preproge, duhovi iz svetilk in steklenic, mogočni sultani, modri kalifi, eksotične lepotice, spretni čarodeji, brivci in trgovci ... so vsi skupaj povezani v divjih pustolovščinah in strastnih zgodbah o ljubezni in življenju. Slikovita zbirka zgodb zanesljivo sodi med najlepše in najbolj raznoliko pripovedno izročilo na svetu, ki ne bi smelo manjkati v nobenem domu. Knjiga ni samo večna klasika. Je čudovit pobeg iz navadnosti vsakdana – v svetove, ki se zdijo čisto drugačni od našega, pa vendar imamo z njimi tudi veliko skupnega.

Irena Štaudohar: Fižolozofija (Mladinska knjiga)

Fižolozofija Irene Štaudohar ni klasična vrtnarska knjiga z nasveti, kako in kdaj kaj posaditi, temveč je posebna knjiga o vrtu, prepletena z meditacijo o vrtu v družbi velikih filozofov in umetnikov.

Irena Štaudohar, ki je ena najbolj branih slovenskih publicistk, je pred časom v Nedelu objavljala kolumne, v katerih je združevala svojo ljubezen do vrtnarjenja in narave ter prepletanje navdihujočih zgodb velikanov svetovne umetnosti, ki jih je na vrtnarjenje in naravo vezalo bodisi njihovo umetniško ustvarjanje bodisi njihov življenjski etos.

Iz kolumn, ki so bile izhodišče za to knjigo, je nastala poetična

knjiga o čudovitem svetu vrtnarjenja, ki pa ga Irena s svojim prepoznavnim slogom izvrstne opazovalke in načitane avtorice mimogrede zapelje v meditacijo o življenju in človekovi povezanosti z naravo.

V enem zadnjih poglavij v knjigi, Vrt, vojna in družba, se avtorica poglobi tudi v trenutno izjemno aktualno temo samooskrbe. Poglavje zaključí s pozivom: »Lokalna pridelava hrane je prihodnost: Koplji po zemlji za zmago.«

Emily Dickinson: Zbrane pesmi 1 (Hiša poezije)

Emily Dickinson (1830-1886, Amherst, Massachusetts) je ena najizvirnejših in najpomembnejših ameriških pesnic. Njen pesniški opus obsega okrog 1800 pesmi, vendar jih je v času svojega življenja objavila le nekaj. Kot povsem samosvoja, trdna in obenem tankočutna osebnost je s pronicljivostjo in izbrušeno briljantnostjo svojega načina pisanja zaznamovala pesnike, ki so jo brali, postala vzor za izvirnost in popolnost pesniškega izražanja, predvsem pa pustila neizbrisen pečat ne le v ameriški, ampak tudi svetovni poeziji.

Prvi od načrtovanih štirih zvezkov prinaša izbor pesmi iz obdobja 1850-1861. Pesmi je izbrala in prevedla Tadeja Spruk, ki je prispevala tudi spremno besedo.

Colum McCann: Apeirogon (Beletrina)

Dva očeta. Dve izgubljeni hčerki. Meja, ki ju razdvaja, in zgodba, ki ju združuje.

Izraelec Rami Elhanan in Palestinec Basam Aramin sta na nasprotnih straneh istega spopada. Oba doživita nepredstavljivo: smrt svojih deklic, ubitih v tragičnem nasilju. Ramijevo 13-letno hčerko Smadar ubije palestinski samomorilski napadalec, Basamovo 10-letno hčerko Abir pa izraelski vojak. Namesto da bi se pogreznila v sovraštvo in maščevalnost, se združita in izbereta pogumnejšo pot – pot razumevanja, prijateljstva in miru – ter postaneta glasnika, ki kljub nepopisni bolečini pričata o moči dialoga.

Colum McCann v romanu *Apeirogon* inovativno preplete 1001 droben fragment; resnične dogodke, spomine, sanje, zgodovinske osebnosti in dejstva združi v mogočno delo s pomenljivim naslovom – apeirogon je geometrijski lik z neskončnim številom stranic –, ki mojstrsko prikaže nešteto vidikov bolečine in neustavljivega palestinsko-izraelskega konflikta.

Marjan Tomšič: Norček (Sanje)

Kdo je Norček? Potepuh, večni popotnik, sanjač, modrijan, norček in otrok v enem. Nima imena – ali pa ga ima: katerokoli. Hodi skozi svet v raztrganih oranžnih hlačah in rumeni čepici, ob njem pa ves čas teka bel kodrast psiček. Na poti srečuje

kače, kraljične, menihe, osle, govoreča drevesa in svetlobna bitja. Povsod se znajde – v grajski ječi, na morišču, v čudežnem jezeru, v vasi iz kamna. Vedno se zgodi kaj nepričakovanega. Ta pravljичni roman Marjana Tomšiča (1939–2023) je nežna, modra in igriva zgodba o poti, ki nima ne začetka ne konca. O upanju, ki kljubuje padcem. O ljubezni, ki ne išče lepote na zunaj. O smehu, ki prežene strah. *Norček* je kakor nasmejan palček v dežju – ko ga berete, začutite, da je svet morda lepši, kot se včasih zdi. Ilustrirala Giada Negri.

Vesna Milek: Kleopatra: naj se zgodi (Beletrina)

Hipnotičen zgodovinski roman o življenju ene najpomembnejših žensk v zgodovini človeštva.

Roman o zadnji ptolemajski kraljici Kleopatri VII. je izpisan v prvi osebi ter gostem, preobloženem, skorajda hipnotičnem jeziku, v njem pa – na ozadju prelomnih zgodovinskih dogodkov in v času, ko je rimski imperij širil svojo prevlado na Vzhod – odkrivamo pravo podobo te neobičajne vladarice. Čeprav bi jo Zahod rad predstavil le kot krvoločno vladarico in prešušnico, je bila Kleopatra VII. veliko več kot to; sposobna in genialna vladarica, ki je po očetovi smrti v deželi ponovno vzpostavila osiromašeno gospodarstvo, gradila namakalne sisteme, jezove, spomenike in najveličastnejše stavbe. Gojila je številna zanimanja, obvladala retoriko, znanost, umetnost, klasične avtorje in vsaj sedem jezikov, po zaslugi dveh najpomembnejših

moških tistega časa – najprej Cezarja, potem Marka Antonija – pa je odigrala eno od ključnih vlog na Sredozemlju in Egiptu zagotovila neodvisnost. Roman se osredotoča predvsem na njeno notranje doživljanje in zapleten odnos s Cezarjem in Antonijem, pred bralca pa stopa kot ženska, ki je bila že z rojstvom predestinirana za božanstvo, in ki je ohranila oster um, hladno ambicijo in preračunljivost, a tudi željo po znanju, religiji, politiki in ljubezni.

Susan Abulhawa: Jutra v Dženinu

Globoka in ganljiva človeškost romana *Jutra v Dženinu* nas prisili, da na nov način pogledamo enega od odločilnih političnih konfliktov našega življenja.

V bogatem jeziku izpisani roman na začetku popisuje skoraj idilično življenje družine Abulheja v vasi Ein Hod, kjer Palestinci sredi oljčnikov tesno povezani z zemljo živijo že stoletja. A tragedija enega ljudstva v Evropi, holokavst, povzroči tragedijo drugega, ko se na ozemlju Palestine vzpostavi nova država Izrael. Delo, v katerem se mešata dokumentarnost in fikcija, nam skozi oči glavne junakinje Amal odstira življenje v begunskem taborišču. Tragedija palestinskega ljudstva je bralcu približana skozi oči navadnih ljudi, njihovega življenja pred nakbo in po njej, ter vzbuja empatijo brez sentimentalnosti, da lahko začutimo vso tragiko, ki jo doživljajo ljudje na obeh straneh sprtih ljudstev.

Jutra v Dženinu je prvi roman Susan Abulhawa. Doslej je bil preveden v 30 jezikov in velja za klasiko palestinske literature, avtorica pa je prav po njegovi zaslugi ena najbolj branih arabskih avtoric.

Walter Moers: Princesa nespečnosti in mavrična Nočnamora (Sanje)

Princeso Dilijo, najmanj z dolgočasno aristokratinjo v vsej Zamoniji, muči neozdravljiva nespečnost in v prečutih urah si izmišlja vse mogoče, najraje pa se igra z besedami. V eni nespečnih noči jo obišče posebljena nočna mora v obliki zlobnega in zagonetnega Havariusa Opala, ki jo hoče pahnuti v blaznost. Podata se na potovanje po Dilijinih možganih, kjer srečujeta bizarna domišljajska bitja, mnoga dobra, še več pa hudobnih in krvoločnih, v katerih se pretaka barvna kri, med njimi pa bije, podobno kot v našem stvarnem svetu, večna in kruta borba za obstanek v smislu: Kdo bo koga? in Kdo je plenilec in kdo plen? Na kocki je nič manj kot lasten obstoj in kdove, ali jima bo uspelo prečiti Veliko fisuro. Moers preseneti z nepričakovanimi zasuki, kajti zlobna narava Havariusa Opala se med njuno čudozgodo zlagoma omili in potem ...

Princesa nespečnosti je čudovita pustolovščina, fantastični roman, satira, psihoanaliza, oda drugačnosti in pokončnosti, ljubezenska zgodba, somnambulna pravljica – kot jo sam poimenuje nemški avtor mnogoterih obrazov in

ko(z)mičnih razsežnosti, Walter Moers – in še mnogo več. Moers s samosvojim pisanjem presega meje stvarnega in sanjskega. Prav večplastnost, s katero vedno znova preseneti in navduši, daje njegovim delom izvirni pečat vrhunske mojstrovine.

*V meni je čas, ko bo človek človeku –
človek.*

*V meni je čas, ko bo narod narodu –
narod.*

– Srečko Kosovel